

CON ONG

tuần báo trào phúng đối lập

(môn bài nhà nước cấp số 3716/TBTT/CHBCI)

SỐ 115

10 TÌ

TUẦN LỄ 04-6

ĐẾN 10-6-1970

CHỦ TIỆM KIÊM ĐÀU BÉP

MINH VỜ

CỬA TIỆM

54

VÕ TÁNH

ÔNG NÓI

24901

93801

Cái lưỡi

Một hôm, người chủ bảo đầy tớ:

— Bắt con heo giết đi rồi xem có cái gì ngon nhất đem vào đây cho ta.

Người đầy tớ vâng lời. Giết heo xong, anh ta đem dâng chủ cái lưỡi. Bữa sau, người chủ lại sai đầy tớ:

— Bắt con heo giết đi rồi xem cái gì dở nhất đem vào đây cho ta.

Người đầy tớ lại vâng lời. Lần này anh ta vẫn đem dâng chủ cái lưỡi, chủ hỏi:

— Vườn cái lưỡi à? Người đầy tớ lễ phép:

— Bẩm vâng. Vườn cái lưỡi. Khi người ta còn yêu nhau thì cái lưỡi uốn lên tình đạo hữu, khi người ta ghét nhau, cái lưỡi lại chùn xuống buông những lời dao búa tanh hôi. Mới hôm qua, cái lưỡi ngán lại vì đòi phạt Miên, hôm nay cái lưỡi dài thòng chống chiến tranh mở rộng, đòi hòa bình... trên đất Miên!

Người chủ vâng tục:

— Đ.m. những cái lưỡi.

(Quốc văn giáo khoa thư)

MỘT VINH HẠNH

Cái nghệ thuật khảo cổ của nhà dân biểu Nguyễn ngọc Nghĩa đã lọt vào mắt xanh của ông Giám đốc Viện Khảo Cổ VOLEUR bên Congo thuộc Bỉ Nghe đồn, ông Nguyễn ngọc Nghĩa được Viện Khảo Cổ VOLEUR mời sang để mở khóa huấn luyện cấp tốc về... tượng Chàm. Trong khi đó, Congo thuộc Pháp đang ngờ ý mời nhà dân biểu Lê quang Hiến qua truyền thụ nghệ ăn nói! Vì Congo thuộc Pháp tư cách quá, rất thêm mắt dầy.

BẠN CÓ BIẾT

Hội chợ quốc tế Osaka tức Expo 1970 tại Nhật Bản, các nước gần ta đem lực lượng văn nghệ hùng hậu vô cùng. Đại Hàn múa may ngoạn mục, chỉ mang đi 30 vũ nữ. Thái mang đôi voi. Cao Mên mang đi 10 vũ công. Ai Lao 20 mạp. Riêng Giao Chỉ ta, vì văn nghệ mạp mạp, sáng giá nên ta mang đi 100 nghệ sĩ thượng hạng. Trong số 100 nghệ sĩ này, quá nửa là nghệ sĩ ở Biệt Đoàn Văn Nghệ Trung Ương! Người ta phân nản là Giao Chỉ ta không chờ theo ông Tống Sơn đề Ông vừa thôi ác mô ni ca vừa ăn chuỗi đề đưa tài với bà Trần Kim Thoa vừa đánh răng vừa thổi sáo.

NHÂN TÀI GIAO CHỈ

Chánh phủ Congo vừa nhờ Bộ Ngoại giao Giao Chỉ làm dùm một việc: giới thiệu cho họ một chuyên viên khảo cổ. Nghe nói ông Ngoại Lâm đã có lời với Cụ Bá Lương xin

mượn một nhân vật nổi tiếng về cổ vật để cho chánh phủ Congo mượn. Nhân vật đó là dân biểu tượng Chàm Nguyễn ngọc Nghĩa. Nếu không có gì trở ngại vào giờ chót, ĐB tượng Chàm sẽ lên đường đi Congo vào trung tuần tháng 6. Công tác tổ chức Viện Bảo Tàng Congo sẽ kéo dài chưa biết đến bao giờ xong. Nhân tài Giao Chỉ cũng nổi tiếng lắm chứ bộ?

Thắng lớn

Trung tướng Lữ Lan đứng trên Đà Lạt còn dấu vết của ma giáo Cộng sản chiếm đóng, kể chuyện Trung Tướng tung hoành trên đất Cao Man. Trung Tướng cười rất tươi khi diễn tả chiến thắng Bình Tây. Không nghe tướng Lữ Lan nói tại sao ma giáo CS hỗn láo dám chiếm Đà Lạt ngọt một ngàn phút. Thắng lớn chính vì "du địch đề diệt địch" vậy.

Tôi sẽ đối thối ông Ký

Nghe tin lãnh tụ Hà thức Ký có tương lai mờ Tổng trưởng Nội Vụ, đảng viên ly khai Nguyễn văn Ngãi buồn mười lăm phút sau khi vui cả ngày vì Đông y thắng lợi lớn. Tác giả dự luật Đông y phen này tha hồ gặt... củ thực địa! Chợt nhớ mình đang là Nghị sĩ, lại không đi trượt kỳ xô số vừa qua, đảng viên ly khai Nguyễn văn Ngãi nhầy cợn, múa may như con ròi phóng đi tìm nhà báo dọa rằng sẽ đối thối mí lý ông Hà thức Ký. Nhà báo tìm ông Hà thức Ký báo động. Ông này cười rất cnhinh khách địa phương:

— Nó là nai tơ, tôi là cạp. Trông thấy tôi nó bèn teo bu dzi, sức mấy nó dám cùng tôi đối thối.

(Bi Ký Đảng Ta)

GIÁ BIỂU KIÊM ƯỚC CỦA PHƯỜNG KHÓM

Giá biểu đặt ra cho các ứng cử viên Hội Đồng Đô Thành được bí mật tiết lộ như sau:
Phường trưởng: 100.000đ
Khóm trưởng: 20.000đ
Quận trưởng là những bậc lập pháp, không thêm "ăn" trong vụ dân cử. Mỗi quận, sơ sơ độ 10 phường. Mỗi phường sơ sơ 10 khóm. Bản triết tính như sau:

10 phường trưởng x 100.000đ = 1.000.000đ
10 khóm trưởng x 20.000đ = 200.000đ

Tổng cộng 1 triệu 2 trăm ngàn đồng. Anh nào có khoản tiền này "mua" Phường, Khóm trưởng thì "măng giê mo". Chưa kể tiền vận động lật vật Cái ghế nghị viên những 2 tề, đất ra phết.

Sò Vàng

Suốt tháng 5 vừa qua, Sài Gòn có nạn bãi trường. Học trò không đi học cả tháng nhưng vẫn cứ phải đóng tiền. Ở Sè-Gòong có nhiều tư thực đảng hoàn g, đứng đắn đã trả lại học phí cho học sinh, tỷ dụ như trường Diên Hồng. Cũng có những trường có những anh chị Giám đốc Con Buôn sập sập, sập ngầu, thánng nghĩ dạy thì giáo sư nghỉ lãnh lương nhưng học sinh vẫn đóng tiền rủng rỉnh mà không hề được trả lại. Chẳng hạn như trường Rạng Đông. Bần hơn nữa là việc lấy sách của Bộ VHGD cho học sinh mượn có thể chần ròi thâu sách lại nhưng phe lờ tiền thế.

Đứng lý ra, nhà trường trả lại học phí cho học sinh là phải. C.O yêu cầu các phụ huynh học sinh cho biết tên những trường chịu trả lại học phí tháng 5 và trường nào phe lờ, C.O đưa lên Sò Vàng.

Chiến tranh và hòa bình

Dân tộc này vốn cam phận sau gần một thế kỷ đô hộ Pháp lại tiếp tục hy sinh chịu đựng trận chiến dai dẳng đã hai mươi lăm năm. Dạn dầy với bom đạn, chai đá lý lợm vì đạn độ với chết chóc thương đau quá nhiều, hai tiếng hòa bình thoáng đến như một giấc mơ.

Cuộc chiến tranh đang tiếp diễn mang nhiều sắc thái đặc biệt. Những cảnh trận địa hoang tàn đi bên cái không khí phồn hoa đô hội chốn thị thành, nơi kia người lính gói súng nằm sương, sống chết trong gang tấc, thì nơi này xe ngựa lượm là Người ta vẫn ung dung hưởng thụ, và người ta cũng vẫn hằng say chiến đấu.

Có dân tộc nào kiên trì kỷ lạ như dân tộc Việt Nam?

Cho hay cái chiến tranh nhân dân mà một chiến lược gia ngoại quốc gọi là "thứ chiến tranh kỳ lạ" (Drôle de guerre) đã làm người ta quên rằng trước sau nó cũng kết thúc. Có thể người ta sẽ ngỡ ngàng khi thấy chiến tranh ngày một tàn đề chuyển đến hòa bình lúc nào không hay. Những cuộc đột kích thừa dãn, ít nghe nói đến khủng bố, đạn độ lớn hầu như không còn, và thế là hòa bình đây.

Ồ hay! Thế ra chúng ta chưa chuẩn bị gì cho hòa bình sao? Sống trong chiến tranh, người ta đã cảm nghĩ theo chiến tranh, riết rồi quen đi và một ngày không thấy đoàn quân xa, không nghe tiếng máy bay rít, sao có sự thiếu vắng!

Thì chúng ta phải lo cho hòa bình ngay từ bây giờ. Song le đối với CS, đó vẫn là một thứ hòa bình sừa soạn cho chiến tranh. Bởi lẽ đấu tranh trong hòa bình cũng là đấu tranh cho cách mạng vô sản. Điều quan trọng vẫn là sự thành công trong việc đem cum gong CS choàng lên đầu, lên cổ người dân miền Nam. Choàng lên bằng súng đạn, hay choàng lên bằng những thủ đoạn chánh trị, kinh tế, xã hội... thì kết cuộc, kẻ bị choàng cũng mất tự do. Mặt trận quân sự đang hồi tàn cuộc, CS hết còn sức lực đụng với quân đội ta. Một mặt trận khác đang mở ra, những người quốc gia hãy coi chừng. Hơn lúc nào hết, muốn có hòa bình hãy chuẩn bị chiến tranh, mà đây là thứ chiến tranh nhân dân, vừa chim vừa nôi, đánh trên cả mọi mặt. Chúng ta cần tỉnh táo đề phòng. Đừng quan niệm hòa bình quá đơn giản, nếu kẻ thù của chúng ta là đảng Cộng sản.

REC'D CSR

SEP 23 1970

CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

LỤC XI

CHỈ KHỔ DÂN

Tin tức hai ba ngày này cho biết một số đặc công Cộng Sản đã đột nhập Đà Lạt, chiếm đóng và cố thủ một số cơ sở trong tỉnh. Cuộc phản công của quân đội ta tiếp diễn, chắc chắn Cộng Sản sẽ bị loại, song 1 số lớn nhà cửa trong thành phố bị hư một số dân lành bị chết bị bắt và sự tin của chánh quyền bị sút mẻ.

Trước đây một số người đã lên tiếng lưu ý chánh phủ về tình trạng bất ổn của chánh quyền Đà Lạt.

Nay thì tình trạng đó đã đem lại hậu quả. Lối ở ai? một số người đã lên tiếng từ lâu nhưng rồi điều nhận xét cũng như gió thoảng bên tai những người hữu trách.

Chỉ riêng trong thời gian 14 (mười bốn) tháng vừa qua, Đà Lạt đã chứng kiến 14 vụ nổ plastic hay đột kích, tính trung bình cứ 40 ngày lại có một vụ. Tam kê:

- 1) Vụ nổ nhà ở. Trương Văn Bá, khu Chợ Mới.
- 2) nt Phó Trưởng ấp, đường Phan đình Phùng
- 3) nt Nguyễn Văn Hai, khu 10 Trại Mật
- 4) nt Nguyễn Hữu Tông, đường La Sơn Phu Tử
- 5) nt Vũ Văn Lợi, đường Phan bội Châu
- 6) nt Hà Vỹ, đường Phan đình Phùng
- 7) nt Hợi, đường Phan đình Phùng
- 8) Vụ nổ tại Tòa Hành Chánh tại Xã
- 9) Vụ nổ tại Tiệm Phở đường Duy Tân
- 10) Vụ Phục Kích đoàn quân xa tại Liên Khương.
- 11) Vụ chặn xe bắt hành khách AIR VN
- 12) Vụ Đột kích Đơn Dương
- 13) Vụ Đột kích Trường Võ bị và CTCT
- 14) Vụ Đột kích Trung Tâm huấn luyện CSDC.

Và nay, cuộc tấn công vừa qua của CS kể như là một tấn công lớn nhất sau biến cố Mậu Thân.

xXx

Trước hết, người ta đã dùng đường VC Hảy kể tên NT, một cán bộ VC đến vùng sinh quán tại Vinh Xương, quận Điện Bàn Tỉnh Quảng Nam. Năm 1965 NT, là Trung Đoàn Trưởng của VC hiện nay T. là cán bộ lãnh đạo của 1 tổ chức Kinh tài. Trước khi xảy ra vụ Tổng công kích Mậu Thân, N.T. đã đích thân lái xe cho 1 tên Tiểu Đoàn Trưởng VC đi quan sát tình hình tại Đà Nẵng, thất bại trong vụ Mặt Trận ở Đà Nẵng, tên Tiểu Đoàn Trưởng bị cơ quan An Ninh Đà Nẵng bắt giữ cùng với N.T. ở ngay trong nhà NT. Sau khi bị bắt, NT lo lót 500.000 đ để được bỏ qua. Nay NT lên Dalat, mở một xưởng sửa máy tại khu Chi Lăng, hàng ngày NT lấy cớ đi làm sửa máy, để vào sâu trong rừng (Khu Quà Lạc Dương, khu Suối Tia) liên lạc với VC Tiếp tay với NT có tên L.Ph, một người, và N.H. 1 nguyên Trung Tá, em ruột NT.

Những tên CS hoạt động có thành tích điều khiển leo chui vào được các cơ sở ấp, chẳng hạn tên K.K.N.S. ấp Đa Lộc, xã Xuân Thọ, quận Lạc Dương; tên NQ ngụ ấp Xuân Thọ, Xã Xuân Thọ, quận Lạc Dương.

Người ta cũng nói nhiều về bà đầu tỉnh L.C.D. với tài tổ chức những sòng bạc ở Dinh số 1 (Gia Long), Dinh số 3 (Bảo Đại), ấp Sant Jean, ấp Tây Hồ, ấp Phan sào Nam, ấp Thái Phiên, tiền sêu mỗi ngày từ 4 đến 600.000. Bà đầu tỉnh thường khoe trương rằng ông nhà là chỗ thân tình với Tổng Thống, sức mạnh mà ai làm gì được.

Và nay thì biến cố máu đỏ nước mắt vừa qua chắc sẽ lên tiếng cho nhân dân Đà Lạt nói chuyện với ông LCD.

Thăng Văn Kha kêu gọi...

Sau khi Trương vô Kynh nhắc lại lời than một cách trung thực và ngay tình của thầy Đ.N. «Ta dạy học một giờ được có vài bộp, thăng Văn Kha dạy ta làm báo chưa đầy một tháng lấy của ta 1 triệu». Vài bữa sau, thăng Văn Kha là lù lù dẫn xác đến Tòa soạn, mở đầu của thăng Văn Kha là chữ loạn lên. Nó biểu rằng Trương vô Kynh hại nó, vì sự thiệt đi phải vậy, nó quả quyết không ai «vô» được của thầy Đ.N. một tý tiền cơm nào bởi lẽ rất giản dị là trước khi thầy Đ.N. cho khai sinh Nhật báo Quảng Đức, vốn liếng chỉ có hơn 1 triệu mà tiền mua chữ mới đã mất gần 600 cũng chính thầy Đ.N. tự mua bán lấy, và tự tay thầy Đ.N. trả. Nên chuyện «đớp» hơn một T. của thầy Đ.N. là không bao giờ có thể xảy ra được.

Đến đây, thăng Văn Kha, mặt mũi đỏ khé như tí gà mại nói tiếp.

— Tóm lăm, tóm lăm, mẹ kiếp! bỏ chân chạy cò ở báo Tiếng Vang về làm TTK cho báo Quảng Đức vừa được đúng 5 số.

Cuối cùng, thăng Văn Kha báo tin. Cuối tháng 6/70, nhật báo LỤC VIỆT 4 trang bán 5 tí, do nó đứng tên chủ nhiệm kiêm chủ bút sẽ ra mặt độc giả. Lập trường của nhật báo LỤC VIỆT là không nằng bĩ ông to, không đội đĩa bà lớn, không cầm tiền của xja, không nhảm đối lập với cá nhân, chỉ đối lập với chánh sách sai lầm của nhà nước ta.

Nhà nước Giao Chi có thể giành được hòa bình lập tức không?

Không còn gì chán nản bằng đối thoại với những người ngu, những người ngoan cố chứng người quên mình là dân trong nước nhưng tiểu tư tưởng bầu trời hôm nay là cái miệng giêng của bầyếch. Tôi muốn nói tới một thiểu số mị dân ngớ ngẩn, một thiểu số nhân đạo giả vờ, từ ít lâu nay, vẫn ý mình đứng ở cái thế bất khả xâm phạm, cái thế khó bị bắt nạt để kêu gọi nhà nước miền Nam phải dọn ngay mâm cơm Hòa Bình chay, mận nóng hồi cho họ đớp, mặc dù, chiến tranh là thế của mười năm nay chưa làm cháy của họ một cái lông chân.

Tôi viết mẫu bài này không sợ bị chụp mũ là lý giả nhà nước vì nhà nước không kết nạp tôi vào hàng thợ viết tôi tở. Tôi không sợ bị chụp mũ là kẻ hiếu chiến vì tôi yêu hòa bình hơn cả những người yêu hòa bình trên cõi đời này. Nhưng hòa bình, để có nó, không phải nhờ những cuộc lễ cầu an tại nhà thờ hay nhà chùa, không phải do «máu» hiệu chiến của chính quyền miền Nam. Nếu chánh quyền miền Nam đơn phương tạo nên chiến tranh thì dân tộc này nên hãnh diện. Chúng ta bị dụ vào chiến tranh. Đó là một sự thật. Sự thật ấy chúng mình rằng miền Nam chỉ tiểu địch để bảo vệ từng thước đất tự do của mình. Chứ không xua quân ra Bắc «giải phóng».

Hãy nói thí dụ, cho nó lách rành, nếu chiến tranh Việt Nam do người VN chủ trương thì sự đòi hỏi hòa bình không thể chỉ quy trách nhiệm về một bên. Tại sao những người yêu hòa bình ở miền Nam bắt chính quyền miền Nam ra lệnh cho quân đội buông súng mà cứ giả vờ không bắt chánh quyền miền Bắc ngưng xua quân xâm nhập miền Nam ngưng khủng bố, phá hoại và phải hủy bỏ AK50, hỏa tiễn tụt xuýt? Bao lực đến với chúng ta từ miền Bắc. Vậy mà những người yêu hòa bình vu oan giả vờ dèch biết, miệng cứ ngoác ra đờ vạ miền Nam hiếu chiến. Cái lối cổ võ hòa bình của họ nó ngớ ngẩn y hệt cái lối cổ võ hòa bình của bọn phản chiến Mỹ. «Hòa bình ngay lập tức, Peace Now!»

Peace Now! Ô kê, nếu chúng ta là sinh viên Mỹ và đang sống ở thiên đường không có chiến tranh. Rất đau khổ, khi chúng ta ngủ nằm mơ hòa bình thì chúng ta lại chết vì hỏa tiễn pháo kích của CS. Vô khối trẻ thơ mất xanh, cụ già tặc bạc, chẳng muốn chiến tranh mà cứ chết vì hỏa tiễn pháo kích vào thành phố. Ai pháo kích? Hãy bảo Cộng Sản ngưng khủng bố, tàn sát dân miền Nam đi. Hãy bảo CS rút quân về Bắc đi. Tự nhiên có hòa bình. Ấy thế là nói cho hách, cho đờ túi thên cái thế nhục tiếu.

Bây giờ, nghĩ cho thấu, lời tuyên bố của một nhà quân sự Lào: «TC có thể đánh đến người BV cuối cùng chứ không thể đánh đến người TC thứ nhất», sẽ thấy ngậm ngùi thân phận nhục tiếu. Và không nổ bất chính quyền miền Nam phải tạo lập hòa bình ngay lập tức một cách ngu muội.

(Kỳ sau tiếp)

Đàn anh đòi lập với nhà nước dân em đòi lập với nhà bếp

Súng lục sắp nổ đạn nổ tở. Và cuộc thi đua nói phét lung hún sẽ mở màn cho phe chạy đua vào Hội Đồng Đô Thành, Thị Xã, Tỉnh Lý... Tôi thấy cần phải thiết lập ngay những hàng rào kẽm gai quanh những cái mồm ứng cử viên. Thiết lập ngay kéo để các bố ấy mị dân, bịp bợm. Tôi còn nhớ, hồi bầu cử Quốc hội Lập hiến của Đệ nhị Cộng hòa, vô số ứng cử viên chưa hiểu cái nhiệm vụ lập hiến ra sao. Nên, thay vì ba hoa con xích thố cái tài năng soạn thảo hiến pháp, quý vị này lại đòi viết công, đảo ngược, sửa cầu tiêu cho đồng bào nếu quý vị đắc cử. Do đó, hiến pháp chùn nút bị «violate» tung bưng hoa lá.

Tôi nói thí dụ về các bố Nghị viên Đô thành. Quyền hạn của họ đã có ranh giới rõ rệt: Đô thành, gồm Sài Gòn, Chợ Lớn. Là Nghị viên Đô thành, đối tượng đối lập của họ là Đô Trưởng và Tòa Đô Sát. Dân chúng Sài Gòn bị Đô trưởng và Cảnh sát mướn mấy quân làm khó dễ, áp bức, bòn phận của Nghị viên Đô thành là đạo đạt nguyện vọng của dân Đô thành hoặc tranh đấu đến nơi đến chốn. Trong phạm vi Đô thành. Bước qua Cầu Bông đã là nhảm.

Nhưng, đa số Nghị viên Đô thành, để hoặc ngu dốt, hoặc tưởng mình do toàn dân bầu ra, đi quá xa nhiệm vụ sở ứng đất... tranh đấu của mình, Ông Giáp văn Thập chỉ lo chống bộ Giao thông Công chánh, Bộ Giao thông Công chánh thì ngổ nghếch, ở ầu thua với nghị viên Đô thành thay vì để ông Trương ty nào đó của Tòa Đô Sát tổng quát vào cái miệng của không đúng chỗ. Lại có ông yêu cầu hòa bình. Có ông đòi lật đổ Tổng trưởng Kinh tế. Có ông hung hăng đối lập với Thủ tướng và Tổng thống! Có ông không thảo luận với Giám đốc Cảnh sát Đô thành, lại đi chống Tổng Giám Đốc Cảnh Sát Quốc Gia.

Không có một sắc thuế nào đánh vào những cái mồm nói phét. Nhưng cứ tri không thể để bị bịp bợm thêm nữa. Cứ tri phát súng suốt khi bỏ phiếu của mình vào thùng phiếu. Hãy đọc cho kỹ những tấm biêch chương, những tờ truyền đơn. Anh nào dao to búa lớn đòi tranh đấu cơm no, áo ấm và hòa bình thì phát chữ cha các anh ấy gấp và đùng bầu cho các anh. Vấn đề của Đô thành, Thị Xã, Tỉnh Lý có giới hạn rõ rệt. Như ở Sài Gòn anh nào khiếm tốn nói sẽ lo trường học, bệnh viện thí, công cơ điện, nước, rác rưởi thì bầu cho anh ấy. Những anh cựu nghị viên đã lố nhau ần cấp, chửi bới nhau thậm tệ, làm ơn cho các anh ấy ra rìa.

Hội đồng Đô thành nhiệm kỳ 1970 phải không có một bóng người cũ nào nữa. Họ đã nói phét khá nhiều. Đã rồi. Họ nên xé ra đề những người tuổi trẻ, có học, có tư cách lo những việc thông thường cho dân chúng Sài Gòn. Giới hạn những phét lác là đùng bỏ phiếu cho những anh điếm cựu nghị viên Đô thành và những anh ưa bịp bằng chiêu bài tranh đấu dao to búa lớn.

Giới hạn những phét lác của các ứng cử viên Hội Đồng Thành Phố

DÂN TRUNG ĐANG «KHỐN NẠN» VÌ BỌN GIAN THƯƠNG XIMĂNG

TIN... ĐỌC

HOÀNG NHAM thu lượm

HAI DÂN BIỂU BA VÀ HIẾU TỔ NHAU RẤT BÀN

«MÀY ĐI SỬA MÔNG NĂN VÚ ĐÀN BÀ» «mày đi thông dâm mí vợ 1 quân nhân»

★ Lịch sử ăn, làm và nói bần của HV ghi thêm 1 trang oanh liệt.

NHÀ HÁT TÂY.— Nhà hát tây vốn có một lịch sử oai hùng về những vụ ăn bần, làm bần và nói bần.

Ăn bần thì có những vụ như: đóp đò la xuất ngoại, đóp tiền sửa công xa và dụng cụ hội trường, ăn tiền «puộc bo» để ký kiến nghị, lập khối và giao tay biểu quyết những dự luật hành pháp muốn.

Làm bần thì có những vụ: xia vô ăn có với các cuộc tranh

dấu của thiên hạ; ăn cắp tương chằm, buôn lịch cời trường, đánh lộn, làm áp phe, buôn lậu v.v...

Nói bần thì... ôi thôi kể không xiết; nào là văng tục văng lặc, nào là hô tục quần nữ Dân Biểu v.v...

Mới đây, lại có một cuộc nói bần rất đáng kể. Đó là cuộc đấu khẩu giữa hai DB Ngô Văn Hiếu (bệnh vực Lang Tây, và Dương Văn Ba, bệnh vực Lang Ta),

Thoạt đầu hai ông này còn nhẹ lời với nhau. Sau đó DB Dương Văn Ba tố cáo ông Hiếu đã bỏ sở làm trốn sang Nhật «học nghề sửa mông năn vú đàn bà, và mở xi nách ba.

Bị chọc vào yết huyệt, DB Hiếu tố lại ông Ba là «kẻ có chức vụ mà lại đi du đóp vợ 1 quân nhân vào đường dâm đàng bằng cách rủ đi ngoại quốc.

Dân Biểu là những đại diện dân. Chắc chắn dân không hề bầu quí ông ra để «sửa mông năn vú đàn bà» và để «thông dâm với vợ lính»!

Lại còn mang ra giữa đại hội mà... khoe, mẹ kiếp! Bần đến thế là cùng.

Không phải chờ đi cứu cấp mà là chờ đi... tự thiêu

SÈ GÈNH.— Vào hồi 9 giờ sáng 3-6, có một chiếc xe lam bết ta 3 bánh chở đầy nhóc thầy chùa hướng về phía Ấn Quang trực chỉ.

Người ta thấy trên xe có 5 vị sư trẻ đang quạt cho một vị sư già lụ khụ nằm dài ở sàn xe, nhà sư già này trông có vẻ như đang hấp hối.

Tới ngã tư HTT-LVD, có một vài người trông thấy, tưởng vị sư già bị tai nạn lưu thông, hoặc vừa lâm bạo bệnh, nên bám theo hỏi các sư trẻ.

— Quí thầy chờ vị sư già này đi đâu thế?

— Chờ về Ấn Quang.

— Ấy chết! phải chờ đi bệnh viện mà cứu cấp chứ, ở Ấn Quang làm gì có bệnh xá để cứu cấp.

- Có 3 tên ma đầu đã tạo tình trạng khan hiếm giá tạo để ăn nói cái khó rách của dân miền Trung.
- 1 trong 3 tên là Dân biểu Tàu lai...

SÈ GÈNH. Miền Trung là miền khốn khổ nhất nước. Dân chúng ở đây chịu đủ mọi tai ách: Đất cát khô cằn nghèo nàn; đã thế làm ăn lại không được yên; lộn xộn liên miên khiến cho sinh hoạt thương mại cứ lâm vào cảnh... kiệt lý hoại.

Đạo quân khốn nạn VC mở tổng công kích, chính cố đô Huế đã là nơi bị tàn phá kỹ nhất, và người chết cũng nhiều nhất.

Trong khi đó thì vật giá ở miền Trung cứ leo thang vùn vụt, mà mọi thứ vẫn có vẻ khan hiếm.

Người ta nhớ cách đây ít lâu, dân miền Trung hầu như không có gạo mà ăn. Gian thương cấu kết với tham nhũng tạo ra tình trạng khan hiếm giá tạo để để bề đóp nốt cái khó rách của dân miền Trung.

Một mặt, chúng dùng gạo đầu cơ được đem bán cho VC, Vụ này đã được các đại diện dân phan phui, và hình như chính quyền cũng nhìn nhận.

Gần đây, dân miền Trung

lại sắp phải chịu cảnh lộn xộn vì những kế hoạch tranh đấu đang âm ỉ.

Cộng thêm với nỗi lo này, dân miền Trung còn đang bị một bọn gian thương xi măng bóc lột. Tờ chức gian thương này gồm có 3 tên trùm xi măng; chúng cấu kết với tham nhũng tạo ra một tình trạng khan hiếm xi măng giá tạo để bán xi măng với giá cắt cổ.

Cố đô Huế là nơi bị biến cố Mậu thân tàn phá nặng nhất. Dân chúng đã cố gắng tái thiết nhà cửa mình, nên rất cần xi măng. Bọn gian thương lợi dụng sự thống khổ đó của đồng bào Huế để trục lợi.

Cuộc điều tra sơ khởi của bọn Con Ong cho biết trong số 3 tên gian thương, có một anh tàu lai mất gia phả; Anh này là 1 db, một năm may ra anh đi họp một lần. Bao nhiêu thời giờ còn lại, anh dồn vào hoạt động gian thương.

Hiện nay, tại Huế, hình như giá 1 bao xi măng đã lên tới cả ngàn đồng, không hiểu viện Giám Sát biết chuyện này chưa? Hay biết rồi mà lơ đi, đợi Đức Trần Hưng Đạo tới gõ cửa.

Bọn Con Ong đang mở cuộc điều tra bổ túc. Trong những số báo tới C.O sẽ công bố kết quả.

Xin nhắc lại một nhận định của PTT Kỳ: miền Nam này nếu mất không phải vì CS, mà chính vì bọn gian thương tham nhũng.

Y. K. C. O.

CÓ CHÚNG EM ĐÂY

Mới đây, làng báo ngày bỗng nhận được lệnh phải đình bản 1 ngày để ủng hộ cuộc tranh đấu của SVHS. Lệnh này không biết từ đâu ban ra. Có báo tuân lệnh, có báo không.

Trước đây, khi tranh đấu về vấn đề giấy báo, làng báo ngày tỏ ra có tinh thần kỷ luật chặt chẽ. Mọi lệnh của UBTD đều được tuân hành răm rắp.

Nay, với sự kiện kể trên, người ta thấy tinh thần kỷ luật của báo ngày đã có vẻ lung lay như rằng bà lão. Tại sao vậy nhỉ?

Không cần phải là người có cái nhìn thông suốt, người ta cũng có thể hiểu là tại mấy vị lãnh đạo làng báo ngày đã làm việc tắc trách và thiếu ý thức.

Trước hết, một quyết định quan trọng như vậy không thể không do một đại hội báo giới thảo luận và biểu quyết. Báo chí là tượng trưng cho tính chất dân chủ của 1 xã hội. Thế mà việc làm kể trên của mấy vị lãnh đạo báo ngày lại có vẻ độc đoán.

Thành ra việc làm của làng báo lại chửi tính chất mà báo chí tượng trưng. Thành ra lệnh của quý vị ba không được các báo ngày

hành không làm ai ngạc nhiên.

Ấu cũng là một bài học hay cho quí vị lãnh đạo báo ngày. Ngoài ra, quí vị lãnh đạo báo ngày còn cho phổ biến một bản tuyên cáo nặng mùi chính trị và có tính cách «xin xiết chặt hàng ngũ sau lưng SVHS».

Đây lại cũng là một lầm lẩn lớn của những vị báo ngày (trừ có dụng).

Báo chí thuần túy không có quyền làm hậu thuẫn cho phe nhóm đảng phái nào cả (không kể vai trò báo vốn là cơ quan ngôn luận của một chính đảng hay đoàn thể. Những báo này chỉ có tính cách giai đoạn).

Làng báo luôn luôn phải khách quan vô tư, và chỉ đứng về phía sự thật, lẽ phải bằng những nhận định của mình qua các bản tin và bài bình luận.

Riêng trong trường hợp cuộc tranh chấp giữa SVHS và nhà nước, làng báo, nếu cần, chỉ nên đóng vai người can gián: «xin quí vị đôi bên bớt giận làm lành, tìm cách nới xa va dít đi cho nhân dân đỡ khổ vì nạn kẹt đường, nạn lựu đạn cay v.v...

Đàng này, với bản tuyên cáo trên, quí vị lãnh đạo báo ngày đặt làng báo vào cái thế «Sau hiến pháp có quí anh em SVHS, và sau quí anh em SVHS, thì còn có... chúng em đây,»

Các vị sư trẻ bình thân trả lời: — Đầu có. Đây là chúng tôi chờ thầy này về AQ để thầy tự thiêu.

(Tin đúng 100 0/0 và các câu đối thoại được ghi nguyên văn)

LỘN MỀ

HÒA BÌNH

Theo tin các báo thì có một vị ĐĐ tên là Hộ Thiện đã gửi cho TT Thiệu 1 lá thư, trong đó ĐĐ viết rằng ông đòi TT Thiệu phải «ca đờ» ngay cho ông cái môn quà Hòa Bình, nếu không ông sẽ tự thiêu.

Bọn Con Ong vô cùng cảm phục tình yêu Hòa Bình của ĐĐ Hộ Thiện và lòng quả cảm dám tự thiêu của ông, nếu nguyện vọng không thỏa mãn,

Tuy nhiên, bọn Con Ong còn có một tí chưa phục.

Trong bất cứ một cuộc xung đột nào đều phải có ít nhất là hai phe. Chẳng hạn cuộc xung đột của nội bộ Phật Giáo.

Ít nhất là một bên có phe AQ và một bên có phe VNQT. Bị giờ muốn cho có hòa bình giữa lòng Phật Giáo VN, một mình phe AQ hay,

một mình phe VNQT không thể thực hiện nổi.

Chỉ có một cách tốt nhất để mau có Hòa Bình là quý thầy Á.Q làm sao dụ khị được những ông thầy chùa ở Trung Hoa Lục Địa, ở Bắc Việt, ở Nga Sô ở Huế kỳ... cùng phát động đồng thời với quí vị một phong trào tuyệt thực và tự thiêu rầm rộ.

Làm được như vậy, hòa bình sẽ tới ngay, và quí thầy sẽ sớm thành chính quả.

Ví dụ, phe Á.Q xin hòa bình, phe VNQT cứ tở chức thuyết pháp đề bá ngo quí vị bên Á.Q, liệu có hòa bình được không? Hoặc ngược lại.

Cho nên, theo bọn Con Ong, quí vị thầy chùa Á.Q muốn mau có Hòa bình, nếu chỉ làm áp lực mí nhà nước Anamta, thì muốn đời sẽ không thành «chính quả» dù quí vị có thiêu.

BẢO TỰ Ý ĐÌNH BẢN ĐỀ ỦNG HỘ CUỘC TRANH ĐẤU CỦA SINH VIÊN HỌC SINH CHÁNH ĐẢNG HAY KHÔNG CHÁNH ĐẢNG?

NOC ĐOC

Cách đây ba tháng, lòng báo Việt Nam đã tự ý đình bản hai lần. Một lần ba ngày, một lần một ngày, để phản đối nhà cầm quyền tăng giá giấy in báo. Cuộc tranh đấu này, tuy những người tranh đấu hô hoán lên rằng hoàn toàn thắng lợi, nhưng sự thật đã thất bại chua cay. Bây giờ, mọi người đã nhìn rõ.

Ngày 3-6 vừa qua, làng báo lại tự ý đình bản một ngày, gọi là đề ủng hộ cuộc tranh đấu của sinh viên học sinh. Chỉ có 3 tờ không đình bản, là Chính Luận, Hòa Bình, và Tiền Tuyến.

Hãy tìm hiểu nguyên nhân, và hậu quả của vụ tự ý đình bản này.

Theo dõi báo chí, người ta được biết, cách đây ít lâu, có 1 phái đoàn sinh viên tới gặp ông Trần Tấn Quốc, chủ báo Đuốc Nhà Nam, đồng thời là Chủ tịch của hội Chủ báo, yêu cầu báo chí đình bản một ngày để ủng hộ cuộc tranh đấu của sinh viên. Ông Trần Tấn Quốc, hứa rằng báo của ông (ĐNN) sẽ đình bản một ngày, và đưa vấn đề ra hội Chủ báo, để yêu cầu các báo khác cũng làm như vậy.

Rồi bỗng đi ít hôm, các báo nhận được 3 tờ giấy in roneo.

Tờ giấy thứ nhất là thư gửi các báo, yêu cầu đăng tải 2 văn kiện đình bản.

— 1 bản tuyên cáo của báo chí VN.

— 1 bản hiệu triệu của 4 đoàn thể báo chí.

Văn thư này chỉ ghi là "T.M.4 Hội đoàn báo chí", mà không có tên và chữ ký của ai cả.

Văn kiện gọi là «Tuyên cáo của báo chí VN» gồm 4 nhận định về cuộc tranh đấu của sinh viên, đề cao cuộc tranh đấu và chỉ trích chánh quyền. Các nhận định trên đưa tới quyết định. «Toàn thể báo chí đang xuất bản tại Thủ Đức nhất quyết đình bản một ngày thứ tư 3-6-70 để nói lên nổi bất bình cực độ của dư luận, đồng thời đòi hỏi chánh quyền giải quyết tức khắc các nguyện vọng chánh đáng của SVHS.

Dưới cù ng đề ngày 27-5-70. Cũng không có chữ ký của ai cả.

Tờ giấy thứ ba là văn kiện

được gọi là «Hiệu triệu của 4 hội đoàn báo chí VN». Bản hiệu triệu này nói rằng vì báo chí VN phản ảnh trung thực cuộc tranh đấu của SVHS, nên báo chí VN liên tiếp bị tịch thu và canh chừng, nên đưa ra quyết nghị 4 điểm.

1— Tán thành bản «tuyên cáo của báo chí VN», nhất là quyết định đình bản ngày 3-6-1970.

2— Đòi chánh quyền trả tự do ngay cho các SVHS bị bắt, đặc biệt là 3 SV: Thăng, Kinh Đô và 11 SV đang tuyệt thực trong khám.

3— Tiếp tục hậu thuẫn cho cuộc tranh đấu của SVHS.

4— Kêu gọi đoàn viên 4 đoàn thể báo chí thi hành bản tuyên cáo của báo chí, nhất là việc đình bản các báo ngày 3-6-1970.

Bên dưới, đề ngày 28-5-70 ghi tên 4 đoàn thể: Hội Chủ báo VN, Nghiệp đoàn ký giả Nam Việt, Nghiệp đoàn ký giả VN, và Hội Ái hữu ký giả. Cũng không có ai ký tên cả.

Căn cứ vào các văn kiện mờ mờ hồ hồ, đa số báo chí đã đình bản ngày 3-6-70.

BẢN TAY MA

Chúng tôi gọi là những văn kiện mờ hồ, bởi vì quá thật đó... mờ hồ, và khó hiểu.

Trên nguyên tắc, đình bản báo là một quyết định quan trọng, có liên hệ quyền lợi sinh tử của tất cả các báo.

Muốn đình bản báo, ít nhất phải có một phiên họp khoáng đại, gồm đại diện có thẩm quyền của tất cả các báo. Vấn đề sẽ được đem ra mổ xẻ căn kỹ, và nếu đa số đồng ý đình bản thì quyết định sẽ có hiệu lực thi hành. Ai không thi hành, là «xé rào.»

Ví dụ, đầu tháng ba vừa rồi, sau khi bộ Kinh Tế quyết định tăng giá giấy, đây làng báo đến chỗ điều đứng, tất cả các báo đã họp đại hội, đồng thanh quyết định đình bản để phản đối chánh quyền. Cả làng báo đã thi hành quyết định này một cách nghiêm chỉnh. Như vậy là đúng nguyên tắc.

Lần này, không hề có một cuộc họp nào để thảo luận và quyết định một cách dân chủ như vậy cả.

Văn kiện gọi là «tuyên cáo của báo chí VN» không biết đã được thành hình như thế nào, không biết do ai thảo ra, rồi đưa in Roneo, và gửi đến cho các báo ký tên.

Vụ lấy chữ ký này cũng bí hiểm y như vụ lấy chữ ký vào kiến nghị (sau gọi là quyết nghị) tại Hạ viện đề xức Dân biểu Trần ngọc Châu. Việc lấy chữ ký tại gia này đã bị báo chí chỉ trích kịch liệt. Bây giờ lại đến lượt báo chí làm cái trò đó.

Mặc dầu không biết bản tuyên cáo của báo chí VN» kê trên do ai soạn thảo, bốn hội đoàn báo

chí cũng ra hiệu triệu ủng hộ bản tuyên cáo đó. Đáng lẽ, vấn đề đình bản phải được các hội đoàn này bàn cãi, thảo ra quyết định, và cho thi hành. Đáng này, việc liên hệ trực tiếp đến làng báo, mà các hội đoàn báo chí không tự mình quyết định, lại chỉ ra hiệu triệu ủng hộ một bản tuyên cáo gọi là của báo chí VN nhưng không biết do ai thảo ra, và thảo ra, vào lúc nào!

NGÂM MIỆNH MÀ NÓI

Trên đây là những cái lạ về hình thức và nguyên tắc. Sau đây, xin bàn về nội dung của quyết định đình bản báo.

Văn kiện gọi là «Tuyên cáo của báo chí V.N» quyết định rằng các báo đình bản một ngày để «nói lên nổi bất bình cực độ của dư luận, đồng thời đòi hỏi chánh quyền giải quyết tức khắc các nguyện vọng chánh đáng của Sinh Viên Học sinh»

Báo chí là tiếng nói. Muốn nói thì phải mở mồm. Báo chí muốn thì phải xuất bản. Đình bản để nói lên nổi bất bình, thì

có khác gì... Ngâm miệng mà nói. Đó là chuyện ngược đời.

Ngoài việc khó hiểu là ngâm miệng để «nói lên nổi bất bình cực độ», quyết định đình bản tất cả các báo để ủng hộ cuộc tranh đấu của SVHS còn đi ngược lại thiên chức của làng báo.

Thiên chức của báo chí là thông tin một cách xác thật và vô tư, chứ báo chí không phải là những cục đất, những hòn sỏi để bất cứ ai cũng có thể lượm, có thể dùng để làm phương tiện tranh đấu, để ném vào mặt đối phương. Các báo tự nguyện đình bản để làm hậu thuẫn cho cuộc tranh đấu của SVNS là tự hạ mình, tự từ bỏ cái thiên chức cao quý của mình, để biến thành một phương tiện cho người khác sử dụng, người khác đây là SVHS.

Nói tóm lại, quyết định tự đình bản của hầu hết các báo Thủ Đức là một việc hồ to: mong rằng chẳng bao giờ nên tái diễn.

Gãi háng

NGƯỜI CHẾT

Tuần lễ vừa rồi, ngoài những «biến cố thường lệ» kéo dài cả mấy tháng này, dư luận chú ý nhiều đến cái chết của cố Quốc Trưởng Phan Khắc Sửu.

Cụ Sửu, ai cũng phải công nhận là một nhà cách mạng đức độ và liêm khiết. Đã từng làm Quốc Trưởng, và ra đi trong nghèo nàn. Đó là một điều hiếm tại đất nước này, vì thường tình, chỉ cần làm đến Quận Trưởng, hay Tỉnh Trưởng, cũng đã giàu nứt đố đổ vách rồi.

Đã vậy cụ Sửu còn chọn cho mình một cái chết trong êm đềm, cái chết giữa những người tiếc thương. Cụ đã trần trụi gia đình, đừng làm đám tang quá lớn! đừng quần xác cụ tại Tòa Đô Sát.

Đó là một thái độ khôn ngoan khi sống và khi chết. Sống ở đời, được như cụ Phan, là điều hiếm có. Chết một cách đẹp đẽ như cụ Phan cũng là điều hiếm có.

NGƯỜI SỐNG 1

Người chết đã xong một bề. Nhưng người sống bao giờ cũng ồn ào khó chịu.

Cụ Sửu đã sống quang đời trước khi chết một cách ăn dật, chẳng có mấy người đối hoi đến. Nhưng khi chết thì có quá nhiều người nhẩy xô đến như những con kên kên với một mục đích là nhờ cái chết của người khác, để tự đề cao mình. Có những người sống đã ca tụng Cụ Sửu, đề... mình thơm lây.

Ví dụ, có một đồng nghiệp lão thành, viết báo gọi cụ Sửu bằng Anh, ra về thân tình lắm. Khoe rằng vừa từ côn đảo về nước, Cụ Sửu đã cho mời đến đề bàn quốc sự, ấy thế mà đã biết những điều sai hết về cụ Sửu. Ai cũng biết cụ Sửu đậu bằng kỹ sư Canh nông, nhưng vị này viết rằng cụ đậu bằng kỹ sư Cầu cống. Đó là hai ngành hoàn toàn khác nhau, và giá trị chuyên môn cũng khác nhau.

Vị này viết thêm rằng, sau khi dặc cử vào Quốc hội thời đệ I Cộng Hòa, hàng ngày cụ vẫn phải chống lại «trên 300 bạn đồng viên»

trong khi ai cũng biết rằng thời đó, tất cả chỉ có 123 Dân biểu mà thôi. Hoặc viết rằng «cho đến ngày Anh (cụ Sửu) bị bắt, anh không hề lãnh tiền phụ cấp Dân biểu cho một ngày họp nào cả». Thật ra thì cụ Sửu đã lãnh phụ cấp như mọi người khác, và đến khi bị bắt, cụ bà vẫn lãnh phụ cấp như thường.

Cụ Sửu là một người đáng ca tụng, nhưng phần nào thối, bởi ca tụng không có nghĩa là phải vẽ rắn thêm chân, phải phịa ra những gì không có thật.

NGƯỜI SỐNG 2.

Trong cuộc đời tranh đấu của Cụ Sửu, tù đầy đã nhiều. Hai lần phải đi côn đảo, rồi chịu bao nhiêu cực hình, tra tấn và bạc đãi, vì thế, tuổi già khó mà khỏe mạnh được. Cả nước biết rằng Cụ Sửu đau yếu từ lâu, đã mấy lần lâm trọng bệnh, nhưng may thoát tay tử thần. Lần này, cụ đành quy tiên, mặc dầu đã được các y sĩ danh tiếng của Pháp và Hoa kỳ tận tâm cứu chữa.

Ấy thế mà 1 thân nhân, hình như là «đồng chí» của cụ thì đúng hơn, đã tuyên bố với báo chí rằng cụ Sửu chết vì đau cay. Từ vài tháng nay, lưu đạn cay là thứ được Cảnh Sát Dã Chiến xài như cơm bữa, dân Thủ Đức, không ngày nào là không «khóc» vì hơi cay. Đã có biết bao nhiêu lời nguyện rủa về việc sử dụng hơi cay một cách bừa bãi như vậy. Nhưng báo Cụ Sửu chết vì hơi cay là điều quá đáng. Nếu Cụ Sửu chết vì hơi cay thì dân Thủ Đức phải có hàng trăm, hàng ngàn người chết vì hơi cay, tại sao chỉ có mình cụ Sửu? Sự móc mòi cái chết của cụ Sửu với các biến cố thời sự chẳng những không làm cái chết của cụ thêm ý nghĩa, mà có lẽ cụ cũng không vui lòng nơi chín suối, Bởi vì một người đức độ như cụ Sửu chắc không bao giờ muốn móc chuyện này với chuyện khác để nhằm một mục tiêu nào đó.

Những người sống này thật đáng cho người chết buồn lòng.

CÀ KÈ DÈ NGÔNG

GIÀ VÀ TRẺ

Hai ngày nay, la đô và truyền hình đã phải lùi nhai cái công việc cải chính cho Phủ. Cái nhà anh dân biểu Phạm duy Tuệ, rõ thật khéo lối thổi. Người ta cải tổ Nhà Nước, cải tổ nhà binh, đâu có ăn nhập gì tới anh, ấy vậy mà anh cũng nhung nhăng tuyên bố vài đường về Tướng già và Tướng trẻ.

Theo anh Phạm duy Tuệ thì trên bàn làm việc của người đứng đầu cả Nước, đã có tới sáu cái hồ sơ của sáu ông Tá trẻ. Những ông này sắp sửa được vinh thăng lên cấp Tướng, và sẽ đi thay thế những ông Tướng, được gọi là những ông Tướng già. Tin đó vừa tung ra, thì được Phủ ta cải chính tung bưng. Buồn thay cho Phạm duy Tuệ! Đâu khổ thay cho Phạm duy Tuệ! Lâu lâu, mới tỏ ra 1 lần là mình chưa bị thất sủng, vẫn còn được gần gũi với người giữ vận mệnh quốc gia, ấy vậy mà bị luôn 1 cái kết quả "boomerang". Ấu cũng là điểm khởi Dân Tiến bắt đầu đi vào con đường dẫn tới nghĩa trang Gò Vấp.

Cái số của Phạm duy Tuệ năm nay thật là xui xẻo. Từ ngày bị em gái Lam Thiên Hương xuyên tạc về vụ sinh viên, viết một bài thật nặng, trường thuật không lấy gì làm trung thực và ngay tình cho lắm, trên báo Đuốc Nhà Nam, anh Tổng Thư Ký Hạ Viện nước Giao Chi Cộng Huê, đã là cái đích, cái bị bồng, cho thiên hạ tập võ, đánh đấm cho sướng tay. Có một cơ quan ngôn luận là Nhật Báo Sống Con, thì đóng cửa mẹ nó mất rồi. Khi bị xuyên tạc, anh chỉ đành quay ronéo, vài ba cái văn thư cải chính gửi đi các báo. Có báo dẫn báo chẳng thêm đăng. Thế là anh bị xuyên tạc - ng quanh một sự ngộ nhận về Phạm duy Tuệ.

Lần này, chưa thấy anh nhúc nhích gì về sự đính chính của Phủ. Tôi là thằng Lão Dương, ngày xưa đã viết cho anh trên báo Sống Con Chưa nhận được một phát nào làm sáng tỏ vấn đề, thôi thì tôi cũng vì anh, xin luận bàn một bài về cái sự đời, thuộc về giới già và giới trẻ.

Tôi còn nhớ trong một bài nơi trang này, tôi đã vi vút một vài đường về cái tuổi của con người. Tôi đã viết về Nhật Trường với Tiếng Hát 20. Tôi đã nhấn mạnh rằng, tuổi hai mươi, không phải là hai mươi tuổi. Cái tuổi của con người, không đáng đáng một tí tạo nào đến cái già và trẻ.

Con người trẻ mà có mưu già, biết đến những sách lược cứu dân, cứu nước, thì cái trẻ ấy chính là cái già dạn dầy. Còn như già, mà dám liều, dám làm những công việc mà chỉ những người trẻ mới dám làm, đó chính là một người già nhưng còn nhiều chất trẻ. Hai con người ấy, tôi coi ngang nhau. Hơn nữa, cái tuổi tác không liên hệ gì tới công việc cứu nước. Nhất là một con người làm Tướng. Đức Phủ Đồng Thiên Vương, có lẽ còn chưa tới tuổi lấy được cái thẻ kiểm tra. Lão tướng Hoàng Trung, tuy đã hơn bảy chục tuổi, vẫn dùng cung nạng trên ba tạ. Vậy khi nói muốn loại ra ngoài những ông Tướng, thì chỉ nên nghĩ tới những ông Tướng mà khi còn tại chức, thích vợ vét lấy đầy túi, để rồi

có bị về vườn, cũng vẫn có tiền mở nhà in, làm báo, ứng cử làm một chức bất khả xâm phạm, tuyên bố vung vít và xuyên tạc ngang trợn, thí dụ như vụ cụ Phan chết vì... hơi lựu đạn cay.

Đã ở lâu trong quân đội, tôi cũng mang nhiều ác cảm với các anh quan già. Lúc nào cũng cứng nhắc với một mô quân kỷ, văn kiện lập qui. Đầu óc thì đặc sệt, không có lấy một chút linh động và sáng tác. Nhiều khi trách các anh thì cũng có vẻ hơi oan. Vì các anh, nếu không làm công việc của nhà binh, thì không còn làm được công việc gì khác. Bắt buộc các anh phải là một con người gương mẫu. Nhưng cái xã hội này, chỉ cần những con người tốt, mà không cần đến những con người gương mẫu.

Những phiền phức với những anh già thì chúng ta phải dung tới hàng ngày. Nhà tôi ở bên kia cầu chữ Y. Chiếc cầu này, các anh báo Hoa Văn đã đặt cho một cái tên thật nên thơ là Y tự Kiêu. Chiếc cầu này như chiếc cò họng đối với đồng bào sống trong khu Rạch Ông và Âu Dương Lân. Hôm nào, có anh quan ba già tên Huân của Tiểu Đoàn I Công Vụ làm xếp, thì hôm đó, đồng bào thật khốn khổ. Giờ giới nghiêm được ấn định là mười một giờ. Chỉ cần trễ độ năm, mười phút là anh quan ba già, nhất định không cho về nhà. Dù đồng bào có ca bài con cá đến đứt hơi gây lười, cũng đứng hồng anh quan ba thông cảm.

Một buổi tối, tôi đã qua cầu lúc mười một giờ mười lăm. Thấy mặt anh này, tôi đã biết rằng, cuộc đời mình đến lúc bế mạc rồi. Nhưng cũng còn yên chí rằng mình đang mặc bộ quần áo nhà binh, có lon, có lá đàng hoàng. Bên ca một bàn thật lấm li, trình giấy, trình tờ tùm lùm để chứng minh rằng mình không phải là Công Sản. Bên được giảng một bài luận lý cơ Quốc Văn Giáo Khoa thư, lớp sơ đẳng. Dạy dở xong, lại được đuổi xuống chân cầu.

Ngồi ở chân cầu để nghe mấy người đàn bà kẻ lại. Con cần phải có sữa mẹ để bú. Những người già đau, cần sự có mặt của con cái để nấu một tô cháo lúc nửa đêm, không cho về nhà, không biết đi về đâu cho qua đêm nay. Người lính gác cầu cũng góp chuyện. Anh cho biết rằng, chỉ vì Đại úy của anh mở đã có một bà, để ở giữa cầu. Khi hải hơn nữa, là có 1 bệnh nhân bị phỏng k bấp người, cần đưa đi nhà thương cứu chữa gấp, tá oán hết sức, ông Đại úy chỉ cho bệnh nhân qua cầu một mình không cho người nhà đi. Ấy thế là bệnh nhân đành trở về nhà vì đau đớn như vậy, làm sao mà ngồi vững trên xe Honda, đừng nói gì đến chuyện lái xe.

Đây chỉ là 1 chuyện rất rối nhỏ mọn, như là một mụn ghẻ ruồi, mà tôi đã gặp, chỉ với một anh già, đóng lon quan ba của một Tiểu Đoàn Công Vụ. Cứ lấy chuyện đó mà suy, thì chắc hẳn những anh này, càng làm chức lớn, như là làm Tướng chẳng hạn, thì chết cha thiên hạ hết.

Theo tôi thì những người trẻ, đầu sao cũng còn hơn những người già ở cái đức tính, dám liều. Sự liều lĩnh của tuổi trẻ, nhiều khi cũng làm nên nhiều chuyện ngoài mục. Nhưng

nếu có được cái liều lĩnh của tuổi trẻ, cộng thêm cái suy tính của tuổi già, thì công việc thành công là cái chắc. Chỉ tiếc rằng, đất nước này, hơi hiếm được những nhân vật có được cả hai đức tính ấy mà thôi.

Nhưng cũng cần phải nghĩ tới bài học Phật Giáo vừa rồi. Những "thầy" trẻ, mang danh là Đại Đức, đã làm nhiều việc liều lĩnh, mà xét ra đã bốc hơi rất... nặng mùi. Những câu tuyên bố đối chọi nhau còn hơn Ngoại Trưởng Trần văn Lâm và Quốc Vụ Khanh Phan quang Đán. Nhất là những vụ mà các "thầy" Đại Đức muốn đối lập với chính quyền. Vừa mới hô hào, "yêu cầu chính quyền không được can thiệp vào nội bộ Phật Giáo", lại tiếp theo ngay câu kết án, "Chính quyền phải chịu trách nhiệm trong vụ rối loạn của Phật Giáo". Thật là không biết đâu là mục tiêu đề mà tranh đấu. Mà chỉ những kẻ "ăn chưa no, lo chưa tới" mới có thái độ vung vít như vậy.

Tôi không dám chê tuổi trẻ. Hai nhân vật anh hùng nhất thời Tam Quốc, là Tào Tháo và Lưu Bị, chỉ vì coi thường tuổi trẻ, mà bị thất bại hai lần cay đắng với tụi con nít Đông Ngô. Tào Tháo thì bị Chu Du đuổi chạy toé khói ở trận Xích Bích. Lưu Bị thì bị vất giở lên cò ở chiến trận Hào Đình. Nếu biết sợ con nít, thì đâu bị những canh bạc thua cháy túi như thế.

Nếu có sự kết hợp giữa người già và người trẻ, thì công việc cứu nước chắc sẽ khá hơn thế này. Nhưng đó chỉ là điều không tưởng. Không thể nào dung hòa được hai phái trẻ và già. Vậy nếu dùng Tướng già thì dùng hết tướng già. Còn nếu dùng Tướng trẻ, thì nên cho dùng toàn Tướng trẻ.

Khi Hoàng Trung chọn Nghiêm Nhan, cũng là một lão Tướng, để làm phó Tướng, người phê bình nhân vật Tam Quốc, đã viết rằng:

Việc dụng binh, lập kế, được người lão thành là tốt vậy. Tuy nhiên, dùng người già, lại cho người trẻ đi kèm giúp, thì chỉ bằng cho người già đi giúp người già. Tuân Yên giỏi, nhưng lúc nào cũng có anh c hàng Loan Yên nóng nảy ở bên mình, thì Tuân Yên không thực hành được chí nguyện. Kiên Thúc giỏi, nhưng bên mình lại có Tam Suý, vũ dũng hung hăng, thì Kiên Thúc cũng không dùng được mưu. Hoàng Trung mời Nghiêm Nhan làm phó tướng là chủ ý như thế vậy.

Đọc đoạn trên tôi chỉ đồng ý có một nửa. Nhất là về đoạn sau. Khi luận về Tướng già, "Tướng già ngày càng còn lại trên báo ơn nước, chẳng còn được bao lâu nữa, thì lòng báo ơn lại càng sốt sắng, hăng hái thêm. Tôi nghĩ rằng, nếu Tháo Thán, sống trên đất nước Giao Chi về cái thời này, phải luận thế rằng: "Tướng già, ngày tháng còn lại trong nhà binh, chẳng còn được bao nhiêu, Chi và năm nữa là "mời cụ đi về hưu trí". Vậy cái chí vợ vét, tham những cho đầy túi để sống đời già nhàn hạ lại càng mạnh". Luận như thế là mới đáng theo sách vở Xuân Thu Cáo Chi.

Càng nghĩ, thì chỉ càng rối trí thêm...

ĐỀ-HỨC-CÀN

